Disciplina i nadzor djece

Disciplina i kontrola služe da se dijete uputi (vodi, navede) na pravi put u životu (tj. stekne dobre i korisne navike). Allah dž.š. kaže u Kur'anu: *"Zaista je duša sklona zlu, osim one kojoj se Gospodar moj smiluje."* (K.12:53) Bez treniranja disciplinom čovjek će sigurno biti savladan zlim težnjama svoje duše. Dijete je posebno podložno tim težnjama, jer mu fali mudrost i zrelost odrlasle osobe (lahak je plijen šejtanu). Veoma je lahko i lijepo, uživajuće, više ugodno prepustit se željama duše, ali slijediti i pridržavati se onoga što je pravo, u smislu moralno i logično, traži čvrstu volju. Ovo djetetu neće doći samo od sebe nego se mora razviti pomoću, primjenjujući disciplinu.

Dobra kuća ima određena pravila kojih se djeca moraju i trebaju pridržavati. Sama djeca se osjećaju bolje kada znaju da se od njih očekuje da se pridržavaju određenih pravila tokom svakodnevnog života. Ne samo da život postane bolje organizovan nego se time oslobađaju tereta koji donosi odlučivanje, donošenja odluka sa sebe u stvarima za koje nisu još u stanju (sa kojima bi bili samo nepotrebno opterećeni). Mada će se možda na početku opirati, ustvari sva djeca trebaju određenu disciplinu da bi se osjećali sigurno u životu.

Disciplina i kotrola u islamu nisu jednake diktaturi. Svjesni, dobri roditelji će uzeti u obzir dob i zrelost djeteta, kao i njegove okolnosti i druge relevantne faktore. Pravila se onda prave prema njima. Ponekad će se uzeti u obzir djetetova želja i ustupci će biti učinjeni. Postojaće određena popustljivost, a ne samo kruto pridržavanje pravila. U svakom slučaju, nema sumnje da islam očekuje od roditelja da budu i ostanu u kontroli, i da se pobrinu da djeca slijede određene etikete (pravila, u ponašanje, a ne da im se dozvoljeno da rade kako oni hoće haotičan "radi .(kako hoćeš" odnos

Koristi i prednosti discipline

1. Sigurnost od tjelesnih i moralnih opasnosti

Dijete koje nema disciplinu osjeća se slobodnim da radi sve što hoće. U tom dobu takvo ponašanje često rezultira u djelesnoj povredi. Kako raste i razvija se raspušteno ponašanje i nemarnost roditelja prema ponašanju djeteta može rezultirati u moralnim iskvarenostima tj. opasnostima. Disciplina i kontrola pomažu djetetu da ne zaluta u neželjenu i nedoličnu teritoriju.

Spriječava neželjeni utjecaj

Dijete je često naivno i vjeruje sve što mu drugi kažu, naročito njegovi vršnjaci. Dijete koje se ne kotroliše može imati pogrešne prijatelje, zapasti u loše radnje, djela i uopšteno imati ili steći veoma različite moral, karakter i vrijednosti od onih koje imaju njegovi roditelji.

2. Pruža šansu za uspjeh

Dijete koje ima disciplinu i uredan život, ima više šanse da uspije od dijeteta koje to nema. Bolji je đak, zreliji i inteligentniji, jer je naviknut na dobre i korisne navike.

3. Dijete se osjeća voljenim i sigurnim

Nedostatak discipline u kući često se tumači kao nedostatak roditeljske pažnje. Razlog tome je nedostatak ljubavi ili nemanje vremena, što je u oba slučaja štetno po dijete. Disciplina, kako god da je mrska i odvratna, ona je znaka roditeljke brige i ljubavi za djecu. Sa sobom donosi sigurnost i osjećaj pripadnosti.

?Šta kontrolisati

Mnogi roditelji se slažu da je kontrola i nadzor djeteta neophodna metoda koja se treba primjenjivati. Koliko kontrole , u kojoj mjeri trebaju kotrolisati djetetov život? Slijede neki od važnijih aspekata u životu djeteta koji moraju biti regulisani od strane roditelja:

Izlaženje

Kako dijete raste, sve češće će tražiti da izlazi sa prijateljima. Roditelj mora potpuno biti u knotroli, znati u detalje gdje ono ide, s kim ide, i koliko dugo će se zadržati. Dozvoliti mu da ide gdje god hoće i sa kim god hoće sigurno će donijeti nevolju i probleme.

Prijatelji

Utjecaj prijatelja daje se veoma velika važnost u islamu. Poslanik s.a.v. je rekao: "Ponašanje svake osobe odslikava uvjerenja i načela njenog prijatelja." Dobri prijatelji su u stanju uveliko utjecati na izgradnju dobrog karaktera osobe. Zbog toga roditelj mora pažljivo motriti na djetetov izbor prijatelja. Dugo druženje sa osobom raspuštenog, nemoralnom i zaostalog ponašanja će zasigurno preći i na samo dijete. Takvo djete treba spriječiti u njegovom poslu. Kao prvo treba mu zabraniti druženje s spomenutom osobom, ali za to spriječavanje su potrebni argumenti. Nekada djetetu treba dati priliku da pogriješi, jer ne može sebe izgraditi na tuđim greškama. Ponekad je potrebno učiti na sopstvenim primjeru, jer takve lekcije nikada ne blijede. Umjerenost je potrebna u svim poljima. Naravno da je neophodno da dijete ima prijetelje, ali je također neophodno da roditelj zna ko je prijatelj njegovom djetetu.

Jezik

Za jezik se kaže da može biti izvor velikog dobra i velikog zla. Imam Muhammed Bakir kaže: "Zaista je jezik izvor svakog dobra i svakog zla. Zato vjerniku priliči da pazi svoj jezik onako kako pazi i čuva svoje zlato i srebro." Roditelji moraju kontrolisati vrstu jezika tj. riječi kojima se dijete koristi. Nepristojne riječi i psovke moraju biti potpuno zabranjene. Neka djeca iz škole donesu razne čudne izraze. Oni sami po sebi ne moraju biti nepristojni, ali ukazuju na ponašanje, tendenciju koja se mora i treba izbjeći. Primjeri za ovo, "šta te briga", "vozi!", "pjevaj borbene!"i drugi slični izrazi, koji se razlikuju od mjesta do mjesta. Roditelji trebaju učiti svoju djecu da izbjegavaju takve izraze jer su oni u suprotnosti sa karakterom i ispod dostojanstva su .jednog dobrog muslimana

Vrijeme

Ni jedno dijete neće biti u stanju pridržavati se zbijeneg, nabijenog roditeljskog dnevnog rasporeda. Ovo očekivati je nerealno. U drugu ruku, neodgovorno bi bilo primorati dijete da potroši svoje vrijeme onako kako mu roditelji žele. Neophodno je kontrolisati način koji se troši na aktivnosti u slobodno vrijeme. Ne smije im se dopustiti da se igraju i da gledaju televiziju onliko vremena koliko oni to žele. Djeca se moraju podstaknuti da svoje slobodno vrijeme troše

na korisne stvari. Na primjer dijete treba podsticati da usvoji lijep i koristan hobi, … do svakog roditelja je da odluči i pronađe šta je bolje i korisnije za dijete.

Ponašanje

Mada svaki roditelj zna da mora, i da mu je dužnost da usadi lijepo ponašanje u svoje djete. Mnoga djeca ostanu raspuštena uz iskazivanje neprihvatljivog ponašanja. Nepristojnost, traženje tuđih stvari, vikanje na starije, ne poštivanje discipline u džamiji ili u tuđim kućama, i sl. su samo primjeri koji se ne smiju tolerisati. Ako dijeti nastavi sa ovakvim ponašanjem i poslije primljenog upozorenja ono se mora odgovorajuće kazniti. Treba djetetu dati jasno doznanja da postoje određene granice koje ne može preći, a da ne bude kažnjen, bez određenih posljedica neprijatnim po njega,a ako pređe preko tih granica ona treba očekivati da bude kažnjeno. Na .ovaj način disciplina pomaže da dijete kontroliše samo sebe

Neke važnije napomene

Kada se dijete navikava na disciplinu, roditelj treba izbijeći da se ponaša kao diktator. (1 Pravilo se ne slijedi zato što "ja kažem tako" nego zato što je to ispravno, pravilno i zato što je to prava stvar i prikladno da se čini. Osnova zbog koje se disciplina uvodi je bezbijednost i napredak djeteta. Razgovoraj često sa svojim djetetom o razlozima zbog kojih si uveo neko pravilo i sprvodiš neki zakon, propis. Nadahni ih sa događajima iz života velikih ljudi, preko knjiga, slikovnica i priča. Ne dozvoli da te se dijete boji. Dopustim mu da kaže šta misli, pa makar se ti i ne slagao s tim. Saslušaj ga i onda mu objasni zašto misliš da je potrebno da ga .moraš ispraviti

Kontroliši se kada sprovodiš disciplinu među svojom djecom. Ponekad roditelji pretjeraju u (2 svojim pokušajima da "dovedu djecu u red", tako da kuća postane vojna kasarna u kojoj se traži da se pravila primijenju svako trenutka. Roditeljima se savjetuje da primjenjivanje discipline zasnuju na pažnji i ljubavi. Grubim izljevima ljutnje djeca se neće dovesti u red. Primjena sile i grđenje se moraju izbjeći. Roditelji trebaju reći ono što se mora bez držanja dugih lekcija i spominjanja svih drugih starih problema. Na ovaj način će dijete primiti to ozbiljnije, a ne samo kao, preći preko toga kao još jednu od mnogih lekcija. Prevelika strogost može dovesti dijete u potpunu zabunu i uzrokovati očajanje kod djeteta, koje može pomisliti da neće nikad postići

ponašanje koje se od njega očekuje. Ovo se dešava kada su očekivanja prevelika i nerealna, nepodesna i neodgovorajuća.

3) Kada dijete učini grešku dopusti mu da se ispravi i koriguje. Pusti mu da se izvine i ako je neophodno, izvrši predodređenu kaznu. Ovo može uključiti gubljenje privilegija, povlastica, zabrana izlaska ili dodatne kućne poslove. Razne vrste sličnih kazni se mogu primjeniti tako da dijete ne prođe ne kažnjeno za svoju neposlušnost tj. loše ponašanje. Međutim, kada se to sve uradi, i dijete prođe kaznu na taj način, roditelji se ne trebaju nastaviti ljutiti i odbiti razgovarati sa djetetom na nenormalan način. Dugo roditeljska ljutnje stvara tugu, a ponekad i ogorčenje kod djece.

4) Uči dijete da se samo kontroliše. Roditeljska kontrola je nešto što dolazi izvana, i ona je dobra i neophodna. Ali bolje od toga je kada se dijete samo koriguje. Ono treba samo da se zustavi, spriječio od nepoželjnih postupaka i onda kada rodtleji nisu tu da ga opomenu ili spriječe. Ovo je jedino moguće ako:

a) Ukoliko je dijete saznalo vrijednost i mudrost pravila. Tako na primjer, ako je shvatilo da je ispod njegovog dostojanstva da bude nepristojno i zove nekoga pogrdnim imenom, ono će se samo suzdržati od takvog čina. Dijete mora biti uvjrereno da ono što čini predstavlja najbolje za njegovu ličnost. To će ga automatski natjerati da se tako i ponaša.

b) Roditelj neprestano ne prigovara o tome. Neprestana opominjanje i kritika stvara odbojnost i ljutnju. Ovo se može pretvoriti u tvrdoglavo slijeđenje lošeg ponašanja, onog što se kritikuje, čak i ako je dijete razumjelo da to ne valja.

c) Dijete je vidjelo kako su poštovane one osobe koje se lijepo ponašaju. Ako je dijete izloženo primjerima današnjim ili prošlim, osoba koje su osvojile, zaradile poštovanje i poznatost, cijenjene zbog svog dobrog ponašanja, ono će biti više naklonjeno da i samo slijedi njihov primjer. Ali ako je bilo hranjeno samo primjerima filmskih zvijezda ili primjera ličnosti koje nudi ovaj “moderni” društvu, ono neće žuditi, težiti da lijepo moral, ponašanje. Roditeljska dužnosti je da stvori jedan podstrek, pobudu unutar samog djetete i da stekne ličnost dostojnu poštovanja.

Mudre riječi

Neka se Allah smiluje onome koji pomogne svom djetetu da bude dobar i čestit dobrotom“

prema njemu, savjetom, učenjem i odgajanjem." (Imam Ali b. Ebi Talib)

Mudri Lukman je govorio sinu: "Sine moj, nauči se lijepom ponašanju dok si mlad, jer će ti koristiti kada budeš star. Svako onaj koji zna vrijednost lijepog ponašanja posvetit će mu važnost. Onaj koji mu pridaje važnost odlučit će da ga nauči. Onaj koji se odluči da ga nauči potrudiće se da ga potraži. Onaj koji se potrudi da ga potraži, on će ga naći i okoristiće se njime.

Sine, navikni da svoje dužnosti i poslove obavljaš sam. Ako želiš da budeš poštovan u ovom životu ne nadaj se, ne želi ono što je u rukama drugih. Znaj da su Božiji Poslanici i plemeniti dobri ljudi zadobili svoje status jer su se ustezali od takvih želja".